
 The logo of the Food and Agricultural Organization of the United Nations (FAO). It features a circular emblem with a central stalk of wheat, flanked by the letters 'F' and 'O'. Above the stalk is the letter 'A'. The Latin motto 'FIAT PANIS' is written in a semi-circle at the bottom.	Food and Agricultural Organization of the United Nations	Ministry of Agriculture, Animal Husbandry, and Fisheries of Suriname	 The logo of the Ministry of Agriculture, Animal Husbandry, and Fisheries of Suriname (LVV). It features a stylized green plant with three leaves. The top-left leaf contains a yellow lightning bolt, the top-right leaf contains a yellow honeycomb, and the bottom leaf contains a blue fish. Below the plant is a green oval containing the white letters 'LVV'.
---	--	--	---

**Project TCP/SUR/3502
Updating Suriname's Capture Fisheries legislation**

**Report of the
Stakeholder Consultation Workshop**

13-14 June 2017

Paramaribo, Suriname

Lijst met afkortingen:

CITES	: Convention on International Trade in Endangered Specie
FAO	: Food and Agriculture Organization of the United Nation oftewel Landbouw- en Voedselorganisatie van de Verenigde Naties
IAP-IOO	: Internationaal Actie Plan voor het tegengaan van de Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij
IOO visserij	: Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde Visserij
ICCAT	: Internationale Commissie voor de bescherming van tonijn in de Atlantische Oceaan
LVV	: Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij
MAS	: Maritieme Autoriteit Suriname
MPA	: Marine Protected Area
NAP-IOO	: Nationaal Actie Plan voor het tegengaan van de Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij
PSMA	: Port State Measures Agreement oftewel Havenstaatmaatregelen overeenkomst
RFMO	: Regional Fisheries Management Organization oftewel regionale visserij beheersorganisatie
ROGB	: Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer
TCP	: Technical Cooperation Project ofwel Technisch samenwerkingsproject

Opening van de workshop

De workshop werd geopend en een ieder werd welkom geheten door de waarnemend Onderdirecteur Visserij, de heer A. Ramdin. De heer Van Anrooy verwelkomde de deelnemers aan de workshop namens de Voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO). Namens de Minister heeft de Directeur van het Ministerie, de heer D. Kasanmoesdiran, de workshop geopend. In zijn openingstoespraak gaf de directeur kort de noodzaak aan voor de herziening van de visserijwetgeving en het belang van duurzame ontplooiing van de marine visserij hulpbronnen voor Suriname en zij de nodige aandacht heeft voor acties die door het Ministerie ondernomen moeten worden om IOO visserij tegen te gaan. Het ministerie benadrukt het belang van stakeholders participatie bij de totstandkoming van een breed gedragen geactualiseerde visserijwetgeving.

Introductie van de participanten

De workshop werd bijgewoond door ongeveer 70 vertegenwoordigers van verschillende visserij coöperaties, visserijbedrijven, visverwerkers en exporteurs, relevante ministeries en instanties (zoals het ministerie van Justitie en Politie, Ministerie van Arbeid, de Kustwacht, Ministerie Defensie, MAS, NIMOS etc.), niet gouvernementele organisaties, de Anton De Kom Universiteit van Suriname, de FAO, de internationale consultant, deskundigen van het onderdirectoraat Visserij van het Ministerie van LVV en de Nationale Consultant (zie Bijlage 2 – participantenlijst).

Update van het project

Dhr. Van Anrooy gaf een introductie van het Technische Samenwerkingsproject voor de Modernisering van Suriname 's visserijwetgeving (TCP/SUR/3205). Hij presenteerde de project achtergrond en de verwachte uitkomsten, alsmede de activiteiten die het project al heeft ondernomen.

De belangrijkste activiteiten van het project sinds begin 2016 zijn de volgende:

- Een project kick-off vergadering georganiseerd in maart 2016. Meer dan 80 belanghebbenden namen deel aan deze vergadering en het rapport is officieel gepresenteerd aan het ministerie van LVV en gedistribueerd naar de belanghebbenden in juli 2016.
- Een juridische analyse van de Surinaamse Visserij wetgeving is uitgevoerd, waarvan het rapport in juli 2016 is gepresenteerd aan het ministerie en welke in juni 2017 via een USB stick met de deelnemers van deze consultatie van belanghebbenden is gedeeld.
- Er zijn 2 drafting missies uitgevoerd in Suriname door de internationale consultant, in oktober 2016 en in januari 2017, waarbij met de juridische werkgroep is vergaderd.
- De eerste versie van de concept visserij wetgeving is geschreven in de periode maart - mei 2017 en is gedeeld via e-mail met de belanghebbenden voor de vergadering.

Verder heeft de FAO advies gegeven aan het ministerie van LVV inzake:

- De kosten en baten en de procedures voor het ratificeren en uitvoeren van de Overeenkomst inzake havenstaatmaatregelen om Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen (PSMA).
- Het belang van toetreding tot de Internationale Commissie voor de Instandhouding van Atlantische Tonijnen (ICCAT).

Het ministerie van LVV heeft daarnaast deelgenomen aan regionale activiteiten ter bestrijding van de Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde (IOO) Visserij, waaronder de eerste vergadering van de Regionale Werkgroep voor IOO visserij van WECAFC en CRFM, welke werd gehouden in Barbados op 1-2 maart 2017.

Dhr. Van Anrooy besprak daarna de doelstellingen van deze tweede consultatie met belanghebbenden in het visserijwetgevingsproces in Suriname.

Deze doelstellingen zijn:

1. De belanghebbenden in de visserijsector informeren over de voortgang van het LVVFAO project gericht op het aanpassen van de huidige visserijwet- en regelgeving in Suriname.

2. De belanghebbenden in de visserij sector de mogelijkheid te geven om bij te dragen aan de herziening van de visserij wetgeving, door middel van presentaties en vraag en antwoord sessies tijdens de consultatie.
3. De belanghebbenden in de visserij sector de mogelijkheid bieden om bij te dragen aan de ontwikkeling van een Nationaal actie plan voor het tegengaan van de Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij (NAP-IOO),
4. Een nieuw werkplan opstellen voor het verdere herzieningsproces van de visserijwet en regelgeving van Suriname voor de komende 6 maanden.

Bespreking van de conceptwet

Door mevr. Amritpersad en mevr. Van der Burgt is de conceptwet kort gepresenteerd en een discussie gefaciliteerd. Na een korte uiteenzetting van het proces is benadrukt dat het gaat om werk in uitvoering. Met het doel de stakeholders een zinvolle rol te geven in het consultatieproces is gekozen om in deze fase het concept te bespreken zodat er nog ruimte is voor consideratie en mogelijke aanpassing. Het is nogmaals benadrukt dat het een werkdocument betreft.

Verder zijn belangrijke uitgangspunten voor de wet uiteengezet – zoals onder andere:

- Het samenvoegen van zeevisserij en binnenwateren visserij;
- Het versterken van de mechanismen voor stakeholder participatie;
- Het stimuleren van een proactieve beleidsplanning en strategie;
- Het vergroten van transparantie;
- Het erkennen van het belang van natuurlijke hulpbronnen voor Surinamers.

Tijdens de bijeenkomst is de conceptwet per sectie gepresenteerd. In dit rapport zal de discussie per hoofdstuk worden samengevat, met daarbij een overzicht van de belangrijkste discussiepunten.

- Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

In het eerste hoofdstuk van de conceptwet worden, na het uiteenzetten van de definities, de doelstellingen en beginselen van de wet uiteengezet. Belangrijke doelstellingen van de wet, zoals in het huidig concept opgenomen betreffen onder meer de duurzame ontwikkeling van de visbestanden en ecosystemen alsmede het erkennen van de noodzaak om visbestanden te gebruiken voor het bevorderen van voedselzekerheid, economische groei en sociale ontwikkeling, het bevorderen van werkgelegenheid en te garanderen dat dit ten behoeve zal komen van de inwoners van Suriname – met name degene die het meest nauw verboden met en aangewezen zijn op de visbestanden. Enkele beginselen ten grondslag aan de wet zijn:

- Voorzorgs-benadering
- Ecosysteem benadering voor visserij
- Participatie stakeholders aan besluitvormingsprocessen
- Nakomen internationale verplichtingen
- Erkenning belang visserij voor voedselzekerheid en sociaal-economische ontwikkeling

Het eerste hoofdstuk van de conceptwet stelt daarnaast een artikel voor met betrekking tot de toepassing van de wet. Dit leidt tot een verbreding van de toepassing in vergelijking met de huidige wet aangezien activiteiten van vissersvaartuigen onder de Surinaamse vlag ook worden toegestaan buiten de Surinaamse visserijwateren.

Binnen Surinaamse (visserij) wateren	Surinaamse vissersvaartuigen
	Buitenlandse vissersvaartuigen (ovk.)
Buiten Surinaamse (visserij) wateren	Volle zee (SUR vlag)
	Wateren binnen de jurisdictie andere Staten (SUR vlag)

In de discussie hierop volgend is onder meer naar voren gebracht dat de doelstellingen en beginselen van de wet nu verwijzen naar het milieu en de economie binnen het perspectief van duurzaamheid, terwijl de positie van de mens niet specifiek wordt genoemd. Zaken zoals de

gezondheid van de vissers en de veiligheid op zee zijn van belang om in de wetgeving of vergunningstelsel onder de wet te regelen.

- Hoofdstuk 2 Administratie

De Minister van LVV is de bevoegde autoriteit. Tijdens de presentatie is aangegeven dat er nog referentie zal worden opgenomen naar overige bevoegde autoriteiten. Daarnaast worden in Hoofdstuk 2 inzake Administratie drie organen voorgesteld, namelijk een Beleidsraad, een Nationaal Forum voor de Visserij en een Fonds ter ontwikkeling van de Visserij. Het doel van de Beleidsraad was een orgaan in het leven te roepen waarbinnen de relevante autoriteiten beleid en wederzijds samenwerking en doelstellingen op elkaar kunnen afstemmen. Het Nationaal Visserij Forum richt een platform op waarin belanghebbenden zitting hebben en de Minister van advies kunnen voorzien, waarbij de leden geacht worden hun achterban te representeren. Als derde stelt de conceptwet een Fonds voor de ontwikkeling van de Visserij voor, met als doel het bevorderen van ecologische en economische ontwikkeling, waarbij de onderwerpen welke open staan voor financiering bij wet of besluit vast worden gelegd. Het idee hierachter was het versterken van de betrokkenheid van de stakeholders bij het identificeren van verbeterpunten. Daarnaast zouden bijdragen kunnen resulteren in verbetering van de huidige situatie, bijvoorbeeld het voldoen van de bijdrage vereist voor Suriname volledig te kunnen deelnemen aan ICCAT. Hierbij was afgeweken van de Comptabiliteitswet gezien er meerdere conceptwetten hadden voorgesteld een gedeelte van de inkomens in eigen beheer te plaatsen.

In de discussie hierop volgend is onder meer door de sector naar voren gebracht dat de participatie van de sector wat hen betreft niet ver genoeg gaat. Een ander punt dat werd genoemd is dat het orgaan faciliterend zou moeten optreden ten behoeve van de sector. De sector hecht er groot belang aan tevens zitting te hebben in de Beleidsraad en daarmee te worden gehoord bij het nemen van beslissingen aangaande wetgeving of beleid. De sector heeft de suggestie gedaan om de Beleidsraad uit te breiden met tenminste 5 leden vanuit de sector in een beleidsraad van 11 leden, inclusief de voorzitter namens het LVV. De Sector gaf ook aan dat de benoeming van de leden door de achterban/de organisaties van deze leden dient te geschieden. Met betrekking tot het Forum werd geacht dat dit overlegorgaan beleidsvoorbereidend zal moeten zijn. Het Forum zal de technische discussie voeren die tot beleidsvoorstellen zal moeten leiden die dan door de Beleidsraad worden herzien indien nodig en voorgelegd aan de minister voor uiteindelijke goedkeuring.

Een voorbeeld dat werd genoemd van een goed werkend orgaan, waarbij de overheid en de sector regelmatig informatie uitwisselen is de seabob werkgroep. Een optie besproken tijdens de discussie is zitting door zowel autoriteiten als de sector in de Beleidsraad, waarbij de sector zelf kan werken met werkgroepen als naar het voorbeeld van de seabob werkgroep. Deze werkgroep structuur zal mogelijk blijven voor sub-sectoren en onderwerpen waar veel belanghebbenden direct om de tafel zitten. Het Forum maakt het echter mogelijk voor de kleinere sub-sectoren om onderwerpen te bespreken met een grotere groep, en deze als zodanig naar de beleidsraad te sturen.

Het Forum werd nuttig beschouwd als ´technisch orgaan´ om de Beleidsraad van input te voorzien. – dan wel direct ongevraagd advies uit te brengen aan de Minister. Tijdens de bespreking van het Fonds werd benadrukt dat andere voorstellen voor eigen beheer van inkomsten in andere nieuwe wetgeving, zoals die van de Kustwacht, niet zijn goedgekeurd. De huidige voorgestelde vorm zal dan ook worden herbekeken in het licht van de recentelijk aangenomen Kustwachtwet.

Het werd ook voorgesteld om een aantal concept artikelen uit de wetgeving, gerelateerd aan de Beleidsraad en het Forum, naar de interne regels van deze overlegorganen over te hevelen, en niet alles gedetailleerd in de wet zelf te behandelen.

De stakeholders gaven ook aan dat rapporten van de Beleidsraad en het Forum openbaar moeten worden gemaakt, alsmede het advies aan de Minister.

- Hoofdstuk 3 Beheer en behoudsmaatregelen

Het hoofdstuk noemt als eerste de algemene regels van beheer en behoud, zoals het stellen van quota, het beperken van seizoen, gebied. etc. Vervolgens worden er verschillende bijzondere maatregelen genoemd, zoals onder meer de mogelijkheid tot het nemen van urgente beschermingsmaatregelen of nadere regels ter management van teruggooi. Hoofdstuk 3 behandelt tevens het Visserij Beheers Plan – een beleidsplan dat vierjaarlijks dient te worden opgesteld en richting geeft aan de door het Ministerie te nemen beslissingen. De wet stelt onder meer een inspanningsplicht in voor de Minister om de relevante data te verkrijgen voor het opstellen van het plan. Daarnaast wordt een parallel plan voorgesteld dat jaarlijks voorziet in een plan voor evaluatie en implementatie. Stakeholders spelen een belangrijke rol in het opstellen en valideren van het Visserij Beheers Plan. Daarnaast bevat hoofdstuk 3 een sectie met betrekking tot verboden vistuig en regels met betrekking tot het opbergen van vistuig.

In de discussie kwam het onderscheid tussen bijzondere visserij beheersgebieden en Marine Protected Areas (MPA)– waarvan de eerstgenoemde valt onder de bevoegdheid van het Ministerie van LVV, terwijl het instellen van MPA's valt onder het Ministerie van Ruimtelijke Ordening Grond en Bosbeheer, afdeling Natuurbeheer. Een ander punt was de geldigheid van de reeds ingestelde beschermde gebieden. Opgemerkt is ook de nodige aandacht te besteden aan CITES soorten. De Viskeuringswet voorziet in de handel in en exportverbod van deze soorten. Een punt dat meerdere malen naar voren werd gebracht tijdens de discussie is dat het huidige Visserij Beheers Plan in samenwerking met de sector tot stand is gebracht, door de sector is bekrachtigd, maar tot op heden nog niet is goedgekeurd door de Minister.

Een meer algemene suggestie betreft de noodzaak tot het publiceren van visserij statistieken (wetenschappelijk) – waar mogelijk op jaarbasis. Deze zouden bekrachtigt dienen te worden door de sector om zo een draagvlak voor besluitvorming te creëren.

- Hoofdstuk 4 Vergunning Surinaamse vaartuigen in Surinaamse wateren

Hoofdstuk 4 stelt een vergunningsplicht in voor visserij- en gerelateerde activiteiten in de Surinaamse (visserij) wateren door Surinaamse vissersvaartuigen. Voorgesteld is een vergunning af te geven voor de periode van maximaal twee jaar – zodat er ruimte is een compromis te vinden tussen de noodzakelijke beoordeling van de visbestanden en de zekerheid vanuit de sector. Er wordt tevens voorgesteld een openbaar visserij-vergunningen register in te stellen. De conceptwet voorziet tevens in een vergunning voor de sportvisserij, waarbij de methoden en type vistuig beperkt zijn. De achtergrond voor beperking van deze categorie is dat de middelen en methoden verbonden moeten zijn aan het doel van sport en recreatie en oneerlijke concurrentie voorkomen dient te worden.

Uitzonderingen op de vergunningsplicht zijn aangewezen gebieden, met 'in stam levende verbanden'. Daarnaast wordt voorgesteld visserij voor eigen gebruik (met beperkte middelen) vergunningsvrij te maken. Met deze voorstellen tracht de conceptwet de relevantie van vis voor de Surinaamse bevolking te erkennen en traditionele gebruiken van de visvangst in stand te laten.

In de discussie hierop volgend werd het belang van de overdraagbaarheid van een vergunning naar voren gebracht. De stakeholders maakten duidelijk dat politieke invloed op de uitgifte van vergunningen zou moeten worden vermeden, en dat vergunningen alleen worden uitgegeven als de visstand de visserijdruk aan kan. Het verhuren van vergunningen zou verboden moeten worden

Tevens werd de opmerking gemaakt dat naast 'in stam levende verbanden' ook referentie naar 'inheems' gemaakt zou moeten worden in de wet. Er was overeenstemming dat commerciële visserij te allen tijde, vergunning plichtig zou moeten zijn – ook in het geval uitgeoefend door inheemse of in stam levende verbanden. Een opmerking met betrekking tot de sportvisserij was dat de methoden van toezicht niet specifiek verwijzen naar / uitgerust zijn op de sportvisserij. Ook in de binnenwateren is er sprake van overbevissing en onderzoek daartoe is noodzakelijk. Opgemerkt werd dat bij sportvisserij geen sprake dient te zijn van het gebruik van netten.

Het werd geopperd dat er een verplichting in de wet zelf moet komen om een visserslogboek bij te houden en dat dit een van de voorwaarden voor verlenging of vernieuwing van een visvergunning zou moeten zijn.

Ook de procedure van bezwaar en beroep werd besproken en er zal worden nagegaan wat de procedure is in andere wetgeving indien de Minister niet binnen de gestelde termijnen beslist. De huidige lange administratieve verwerkingstijd voor vergunningaanvragen was een punt van grote zorg voor vele vissers. Er werd voorgesteld dat volledig ingevulde vergunningsaanvragen die niet binnen een bepaalde tijd door het LVV worden beantwoord automatisch goedgekeurd dienen te worden. Het werd ook voorgesteld dat de inkomsten uit vergunningen ten goede dienen te komen aan beheer en controle van de visserij, zoals het heden ten dage ook gebeurt met de inkomsten van het VKI, welke gebruikt worden om VKI activiteiten te ondersteunen.

- Hoofdstuk 5 Visserij buiten Surinaamse (visserij) wateren

Er wordt een vergunningsplicht voorgesteld voor visserij- en gerelateerde activiteiten door vissersvaartuigen onder de Surinaamse vlag op volle zee en binnen de jurisdictie van andere Staten. Hiermee wordt voorzien in een juridische basis voor deze typen visserij activiteiten. Hoofdstuk 5 beziet tevens op bepalingen met betrekking tot Regionale Visserij Beheers Organisaties.

Opgemerkt werd dat nu eindelijk het fundament wordt gelegd voor het ministerie van LVV, zodat ook vergunningen verstrekt kunnen worden aan Surinaamse vissersvaartuigen voor visserij en gerelateerde activiteiten op volle zee, en hiermee ook voorziet in de mogelijkheid voor Surinaamse vissersvaartuigen te opereren in wateren binnen jurisdictie van andere staten, hetgeen momenteel nog niet plaatsvindt.

- Hoofdstuk 6 Toegang buitenlandse visserijvaartuigen onder een visserijovereenkomst

Het Ministerie van LVV bereidt een visserijovereenkomst voor, waarbij het Ministerie van Buitenlandse Zaken de bevoegde autoriteit is de overeenkomst te sluiten. Hoofdstuk 6 stelt criteria en waarborgen voor het sluiten van de overeenkomsten alsmede de instelling van een openbaar register waarin onder meer het type overeenkomst, tijdsduur en contributiegelden worden vermeld. Overeenkomsten voor de duur van meer dan twee jaar zijn onderhevig aan een evaluatieverplichting. Deze bepalingen zijn opgenomen om rechtszekerheid en transparantie te waarborgen en ervoor te zorgen dat het Surinaams belang wordt beschermd.

In de discussie hierop volgend werd naar voren gebracht dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken geen inhoudelijke bemoeienis heeft met de inhoud van de wet. De waarborgen zullen dan gelden voor het Ministerie van LVV, welke beslist over het afsluiten van visserij overeenkomsten en het beëindigen daarvan. De huidige formulering in de conceptwet dient daarom aangepast te worden. Een ander punt dat naar voren werd gebracht door de sector was de sterke wens om vanuit de sector overeenkomsten te kunnen sluiten. Het werd uitgelegd dat dit juridisch onmogelijk is omdat de staat verantwoordelijk is voor het duurzame beheer van de hulpbronnen, zodat deze ten goede kunnen komen aan de Surinaamse samenleving. Een andere suggestie vanuit de sector om invloed uit te kunnen oefenen binnen dit besluitvormingsproces, en om politieke beïnvloeding te vermijden, is de concept visserijovereenkomsten voor te leggen aan de Beleidsraad voor goedkeuring.

Het werd aangegeven door de stakeholders dat er veel onvrede bestaat over de non-transparante wijze waarop in het verleden met visserijvergunningen is omgegaan. Deze vergunningen met voornamelijk Venezuela en Taiwan zijn niet openbaar gemaakt en vragen erover door de sector zijn niet beantwoord. Openbaarheid van informatie is noodzakelijk voor een duurzame visserij.

- Hoofdstuk 7 Bijzondere vormen van visserij in de binnenwateren

Twee bijzondere vormen van visserij die aanvullende regulering vereisen zijn de vangst van vis voor ornamentale doeleinden en de visvangst met behulp van visstekken (fuijknetsvisserij). Voor vangst voor ornamentale doeleinden wordt specifieke (notitie op de) vergunning voorgesteld – die wordt afgegeven op een soortenlijst welke minimaal jaarlijks wordt herzien. De lijst kan worden herzien op basis van informatie betreffende de status van visbestanden alsmede ‘marketdriven’ overwegingen of trends. Het zal waarschijnlijk zijn dat dergelijke bepalingen in beschikking worden opgenomen.

Tijdens de discussie werd referentie gemaakt naar de krabbenvisserij. Daarnaast was er discussie over het toestaan van bepaalde typen fuijknetsen en het aantal toegestane fuijknetsplaatsen per vergunning. Voorgesteld wordt maximaal 2 standplaatsen per vergunning. Ook werd gediscussieerd over de juiste term (viswand, visstek of wat nu gebezigd wordt de fuijknetsplaats) en de noodzaak sportvisvergunningen afgifte goed te regelen.

- Hoofdstuk 8 Toezicht, naleving en opsporing

Hoofdstuk 8 van de conceptwet voorziet in een sectie voor de benoeming en bevoegdheden van inspecteurs; bijzondere opsporingsambtenaren en waarnemers aan boord. Vervolgens worden regels voorgesteld met betrekking tot de toegang tot de aangewezen Surinaamse havens (havenstaatmaatregelen). De bepalingen voorzien in de aanwijzing van haven(s) voor de toegang van buitenlandse vissersvaartuigen en de gronden toegang te weigeren. De mogelijkheid vissersvaartuigen te kunnen weigeren bij voldoende bewijs van betrokkenheid bij IOO visserij versterkt de mogelijkheden van Suriname op te treden tegen IOO visserij in onder meer haar visserij wateren en visserij wateren in de regio. Nadere regels met betrekking tot de bewijslast zullen worden uitgewerkt (en afgestemd of bestaande wetgeving). In relatie tot de havenstaatmaatregelen wordt tevens een sectie voorgesteld met inspecties van de buitenlandse vissersvaartuigen. Belangrijke punten in de wet zijn onder meer de aanwijzing van een of meerdere havens voor de toegang van buitenlandse visserijvaartuigen; de eis op voorhand (72 uur) toegang aan te vragen. Weigering van toegang is mogelijk –er zijn echter uitzonderingen mogelijk in geval van overmacht of noodsituatie.

De Kustwacht is conform de wet instelling Kustwacht de bevoegd tot toezicht op naleving van de Zeevisserijwet 1980 en de Visstandsbeschermingswet 1961. Referentie naar de Kustwacht als bevoegde autoriteit wordt opgenomen in de wet (evenals referentie naar andere bevoegde autoriteiten). Vervolgens worden regels voorgesteld waaraan Surinaamse vissersvaartuigen zich dienen te houden binnen andere havenstaten, zoals onder meer een plicht tot het meewerken aan de inspectie in die havens. Het idee hierachter is ook het voorkomen van IOO activiteiten door het weren van IOO vaartuigen in havens). Een laatste sectie ziet toe op de verplichtingen met betrekking tot volgsystemen.

Een van de discussie punten was de rol van de inspectie met betrekking tot de naleving van arbeidsvoorwaarden op vissersvaartuigen. Er werd ook verwezen naar de link met de voedselveiligheid (waarvan het Viskeuringsinstituut de bevoegde autoriteit is). Tevens werd gesproken over de bevoegdheden in het kader van naleving en inspectie – zoals de mogelijkheden voor inbeslagname en vernietiging van vissersvaartuigen na IOO visserij, zoals wordt toegepast in Frans Guyana. Er was geen verdere discussie over de havenstaatmaatregelen of de inspectie van buitenlandse vissersvaartuigen.

- Overig

Er zal nog een hoofdstuk 9 worden ingevoegd met betrekking tot sancties, overtredingen en misdrijven.

Daarnaast zal tevens een sectie met als doen het bevorderen van onderzoek alsmede een sectie ter bevordering van samenwerking tussen staten en Regionale Visserij Organisaties worden toegevoegd.

Door de MAS werd voorgesteld de registratie van vissersvaartuigen – welke onder de bevoegdheid van MAS valt – in de wet op te nemen, nu de concept Wet Binnenvaart Kustvaart nog niet is aangenomen.

- Algehele samenvatting van de bijdragen door de stakeholders

Tijdens de bijdragen en discussies gedurende de workshop kwamen verschillende punten naar voren die door de stakeholders van groot belang worden geacht voor de verbetering van het visserijbeleid. Een overzicht van de belangrijkste punten is het volgende:

☐ Het is belangrijk dat de aan te stellen onderdirecteur Visserij kennis draagt over de visserij, hetgeen participatie in discussies over de visserij- en gerelateerde vraagstukken met de belanghebbenden vergemakkelijkt en het besluitvormingsproces positief kan beïnvloeden.   ☐ Het is belangrijk termijnen te stellen waarbinnen de Minister formeel zijn goedkeuring

dient te geven aan actieplannen, vergunningen, beheersplannen etc. Het belang daarvan blijkt onder meer uit het huidige visserijbeheersplan, dat in samenspraak en inspanning van de sector tot stand is gekomen, en tot op heden nog geen goedkeuring heeft van de Minister.

- Consultaties met de belanghebbenden in de sector dienen door de leiding vaker te worden gehouden en kunnen dienen als meetmoment, waaruit inzicht verkregen wordt m.b.t. knelpunten. Met inspraak van een breed Forum, bestaande uit relevante actoren, kunnen beslissingen en of -plannen voor aanpak worden geformuleerd. Hierdoor wordt ook erkenning gegeven aan de bijdrage van belanghebbenden.
- Het is wenselijk dat aan de belanghebbenden verantwoording wordt afgelegd over (de impact van) de door de overheid genomen beslissingen. Herhaaldelijk werd aangegeven dat de wet op zodanige wijze geformuleerd dient te worden, zodat de Minister rekenschap dient af te leggen in het geval hij breed gedragen adviezen door belanghebbenden naast zich neer legt. Vanuit de sector is aangegeven dat adviezen uitgebracht door de Raad van Overleg voor de Zeevisserij (huidige Raad) niet worden opgevolgd en dat er uitgekeken moet worden hoe verandering hierin te brengen door onder andere de mogelijkheid voor bindende adviezen voor bepaalde onderwerpen.
- Het publiekelijk maken van advies van de Raad en de beantwoording door de Minister van dezelfde Raad, wordt noodzakelijk gezien als onderdeel van de openbaarheid van bestuur. Ditzelfde punt werd aangedragen met betrekking tot de inhoud en het onderhandelingsproces van visserijovereenkomsten, welke tot op heden strikt geheim zijn.
- Het publiekelijk maken van sector statistieken inzake de vangst en export van vis en visserijproducten die in samenspraak met de sector en na goedkeuring van de stakeholders tot stand zijn gekomen is van belang voor het creëren van draagvlak.
- Het betrekken van stakeholders bij besluitvormingsprocessen geeft hen de kans ze mee te denken over dilemma's en versterkt samenwerkingsverbanden. Door te laten zien dat het Ministerie waarde hecht aan de input van de belanghebbenden en tevens haar overwegingen hieromtrent kenbaar maakt, versterkt het Ministerie het draagvlak voor uitvoering en nakoming van genomen besluiten. Participatie van belanghebbenden moet worden gestimuleerd en erkend bij het uitstippelen van beleid en besluitvorming. Het is onder meer belangrijk een goede balans te brengen in de verhouding tussen de leden van de overheid en de sector als lid in de voorgestelde Beleidsraad.
- Het ontwikkelingsproces van de visserijwet vraagt om tenminste twee meer mogelijkheden (commentaar via e-mail en post) op de huidige concept wet, en in een volgende vergadering van belanghebbenden van de volgende versie van de concept wet, voordat deze wordt goedgekeurd door het ministerie. De belanghebbenden verwachten dat het Ministerie er alles aan zal doen om de wetgeving in 2018 aan te nemen, zodat uitvoering kan starten per 1 januari 2019 of eerder indien mogelijk.

Werkgroepen: Bijdrage aan NAP – IOO

Na het afronden van de discussie over de conceptwet, presenteerde Dhr. Van Anrooy het Internationaal Actie Plan voor het voorkomen, ontmoedigen en elimineren van Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij (IAP-IOO). Dit internationale plan is door de lidstaten van de FAO, waaronder Suriname, goedgekeurd in 2001 en er is toen afgesproken dat de lidstaten nationale actie plannen zouden maken. Tot op heden zijn er wereldwijd zo'n 54 nationale plannen door de lidstaten gemaakt, waaronder verscheidene in de CARICOM landen.

De Minister van LVV heeft in maart 2016 aangegeven dat Suriname ook een nationaal plan voor de IOO visserij zou moeten maken en heeft gevraagd daaraan te werken.

In de presentatie werd uitgelegd wat onder Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij wordt verstaan. Een korte beschrijving van wat voor activiteiten worden gezien als IOO visserij is de volgende:

- Visserij en visserij gerelateerde activiteiten die worden uitgevoerd in strijd met nationale, regionale en internationale wetten. (illegaal)
- On-gerapporteerde, fout gerapporteerde of onder gerapporteerde informatie over de visserijactiviteiten en vangsten. (ongemeld)
- Visserij door "staatloze" schepen. (ongereguleerd)
- Visserij in conventiegebieden van RFMO's door vissersschepen van landen die geen lid zijn van deze RFMO (ongereguleerd)
- Visserijactiviteiten die niet door staten worden gereguleerd en niet gemakkelijk kunnen worden gecontroleerd en verantwoord. (ongereguleerd)
- Visserij in gebieden of visbestanden waarvoor er geen instandhoudings- of beheersmaatregelen zijn. (ongereguleerd)

De doelstelling van het IPOA-IUU werd besproken en de verschillende instrumenten die landen hebben om deze visserij aan te pakken. De volgende verantwoordelijkheden en maatregelen werden in detail besproken.

1. Verantwoordelijkheden van alle staten
2. Verantwoordelijkheden van de vlaggenstaat van vissersschepen
3. Maatregelen kuststaat
4. Havenstaatmaatregelen
5. Internationaal overeengekomen markt gerelateerde maatregelen

6. Onderzoek

7. Uitvoering van het plan in internationaal water d.m.v. regionale visserij beheerorganisaties.

Meer informatie over de IPOA-IUU is beschikbaar via: <http://www.fao.org/fishery/ipoa-iuu/en>

Aan het einde van de presentatie werd aan de belanghebbenden gevraagd om werkgroepen te vormen met het doel om:

- 1) Kennis te nemen van de inhoud van het Internationaal Actie Plan voor het voorkomen, ontmoedigen en elimineren van Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde visserij (IAP-IOO).
- 2) Het analyseren van de inhoud van het IAP-IOO met betrekking tot de huidige situatie in Suriname.
- 3) Het bedenken van de benodigde actie in en door Suriname om aan het IAP-IOO te voldoen.
- 4) Bij te dragen aan de ontwikkeling van het NAP-IOO.

De participanten werden ingedeeld in 3 werkgroepen die voor anderhalf uur hebben gediscussieerd en gewerkt aan de analyse van de huidige situatie m.b.t. IOO visserij en de aanpak daarvan in Suriname, waarbij praktische en belangrijke oplossingen werden aangedragen.

Groep 1: Vlaggenstaat (art. 33 -50)

Groep 2: Havenstaat (art. 52- 64)

Groep 3: Markt gerelateerd (art. 65 – 76)

De resultaten van de werkgroep discussies werden gepresenteerd aan de vergadering en zijn te vinden in de annex van dit rapport. Groep 3 heeft de opdracht niet kunnen voltooien door de langdurige discussies, waardoor geen consensus kon worden bereikt.

Sluiting van de workshop

Voor afsluiting van de workshop werden de deelnemers gevraagd hun commentaar en verdere bijdragen aan de conceptwet naar mevr. P. Amritpersad te sturen binnen twee weken. De volgende stappen in het wetgevingsproces werden uitgelegd, met name de mogelijkheid voor belanghebbenden om ook bijdragen te leveren aan de volgende versie van de conceptwet.

Daarnaast werd aangegeven dat het Ministerie en FAO van plan zijn in oktober een validatie vergadering van de volgende versie van de conceptwet te houden, waarna de uiteindelijke conceptwet voor het einde van het jaar wordt voorgedragen aan de Minister voor LVV

goedkeuring. Indien de Raad van Overleg voor de Zeevisserij actief is later dit jaar, dan zal deze worden gebruikt als allerlaatste stap voor herziening, voor presentatie aan de Minister.

Aangegeven werd ook dat het Ministerie, in samenwerking et de FAO, verder zal werken aan een concept NAP-IOO, welke aan de belanghebbenden zal worden gestuurd in september voor commentaar en andere bijdragen. Het concept plan zal daarna aan de validatie vergadering worden gepresenteerd voor de laatste bijdragen waarna het door de Ministerie zal worden goedgekeurd.

De workshop werd officieel afgesloten door mevr. P Amritpersad namens het Ministerie van LVV. Zij bedankte de participanten en de FAO project team voor hun bijdrage aan deze productieve workshop en deed een beroep op de medewerking in het vervolgtraject.

In de bijlage zijn opgenomen:

- Bijlage 1.:De agenda van de tweedaagse workshop
- Bijlage 2: Welkomstwoorden van de wnd. onderdirecteur Visserij
- Bijlage 3: Toespraak van de minister
- Bijlage 4: Welkomstwoorden van de FAO
- Bijlage 5: Analyse NAP-IOO in Suriname
- Bijlage 7: Lijst van participanten
-

Bijlage 1

	<p>Food and Agricultural Organization of the United Nations</p>	<p>Ministry of Agriculture, Animal Husbandry, and Fisheries of Suriname</p>	
---	---	---	---

Project TCP SUR/ 3502

Updating Suriname’s capture fisheries legal framework

AGENDA

Tuesday 13 June		
8:00 – 9:00	Registratie/inloop	
9:00 – 9:15	Welkomstwoord	LVV- ODVIS
9:15 – 9:30	Welkomstwoord en doel van de vergadering	FAO SLC
	Toespraak minister / opening van de workshop	Minister LVV
9:30 – 9:45	Introductie van participanten	Alle deelnemers
9:45 – 10:00	Inleiding tot het project, achtergrond en doelstellingen van de workshop	FAO SLC
10:00 – 10:30	Pauze	
10.30-11.00	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene inleiding tot het proces van de wetgeving. Bevindingen van de juridische werkgroep • Structuur van het concept en waarom voor dit structuur is gekozen • Relevante wetten (alsook concept wetten) die relevant zijn voor het 	FAO-LEGN/LVV
	opstellen van de visserijwetgeving	

11.00- 12.30	<p>Hoofdstuk inzake toepassingsgebied van de wet</p> <p>Hoofdstuk inzake Administratie/bevoegdheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviesraad voor de visserij (Beleidsraad) • Nationaal Forum van belanghebbenden in de visserijsector <p>Trust fund (Fondsen voor de ontwikkeling van de visserij)</p>	FAO-LEGN/LVV
12:30 – 13:30	Lunch	
13:30 – 14:00	<p>Hoofdstuk inzake beheer en behoud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene bepalingen inzake beheer en behoud • Visserijbeheersplan • Verboden vistuig en opbergvereisten • Onderzoek • Samenwerking (RFMO's en andere Staten) 	FAO-LEGN/LVV
14:00 – 15:00	Hoofdstuk inzake vissersvaartuigen binnen Surinaamse wateren	FAO-LEGN / LVV -
15:00 – 15:30	Pauze	
15:30 – 16:00	Hoofdstuk inzake visserijactiviteiten buiten Surinaamse wateren	FAO-LEGN/LVV
16:00	Discussie en rondvraag – afsluiting van de dag	LVV/FAO

*Sub-regional Office for the Caribbean (SLC) *FAO Legal Office Development Law Service (FAO LEGN)

*Ministry of Agriculture, Livestock and Fisheries (LVV)

Wednesday 14 June 2017		
8.30 – 9.00	Inloop	
9:00 – 9:15	Samenvatting van de discussies en de conclusies van de eerste dag	FAO-LEGN/LVV
9:15 – 10:00	Verdere behandeling van het concept Hoofdstuk inzake toegang van buitenlandse vaartuigen onder toegangsovereenkomsten Hoofdstuk inzake bijzondere vormen van visserij	FAO-LEGN/LVV
10:00 – 10:30	Pauze	
10:30 – 12:00	Verdere behandeling van het concept Hoofdstuk inzake Monitoring, Surveillance and Control Hoofdstuk inzake Havenstaatmaatregelen	FAO-LEGN/LVV
12:00 – 12:30	☐ Vervoltraject in de voorbereiding en goedkeuring - update van de routekaart	LVV/FAO
12:30 – 13:30	Lunch	
13:30 – 14:00	Inleiding tot de internationale actieplan ter voorkoming, ontmoediging en eliminering van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IPOA-IUU) en de ontwikkeling van een nationaal actieplan (NPOA - IUU)	FAO SLC
14:00 – 15:00	Indeling van werkgroepen: discussie over concrete maatregelen die opgenomen moeten worden in de NPOA-IUU	FAO SLC
15:00 – 15:30	Pauze	

15:30 – 16:00	Presentatie van de bevindingen door de werkgroepen	LVV/FAO
16:00	Verdere uitvoering, tijdlijn en wat ter tafel komt en of rondvraag Slot opmerkingen	LVV/FAO

Toespraak van de waarnemend onderdirecteur Visserij i.h.k. van het project “ **Updating Surinames Capture Fisheries Legal Framework**”

- de heer Djoemadie Kasanmoesdiran – Directeur van het ministerie van LVV
- de heer Raymon Van Anrooy van de FAO
- mevrouw Nienke van der Burgt-juridisch consultant
- de heer Pio Manoa
- Geachte genodigden en vertegenwoordigers van de media

Dames en heren, Goedemorgen

Het is een waar genoegen voor mij om u allen namens het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij welkom te heten. Enkele maanden geleden ben ik mede belast geworden met de waarneming van het onderdirectoraat Visserij, naast mijn functie als onderdirecteur Landbouw. Voor velen misschien onbekend, maar naast groente en fruit moet de voorziening in vis eiwitten ook gegarandeerd blijven.

Suriname is gezegend door een rijk marine bestand. Van deze omstandigheid dienen wij optimaal profijt te trekken, waardoor deze hulpbron een bijdrage kan leveren voor de ontwikkeling en de welvaarts-groei.

Echter kan optimale benutting van de aanwezige potentie niet zondermeer plaatsvinden dan door strenge monitoring van de visserij activiteiten, met het oog op behoud en bescherming van deze hulpbron ten einde voedselzekerheid te garanderen. Om dit te bereiken is het daarom van essentieel belang regels vast te stellen die voldoen aan de internationale en regionale ontwikkelingen.

De huidige visserijwetgeving van Suriname is de Zeevisserijwet en de Visstandsbeschermingswet die respectievelijk dateren uit 1980 en 1961.

Het is steeds weer gebleken dat de huidige wetgeving in specifieke gevallen geen soelaas biedt, onder andere de binnenwateren visserij.

In het kader van de bevordering en ontwikkeling van de visserijsector met inachtneming van duurzaam beheer van de natuurlijke visserijhulpbronnen en de ecosystemen, is het noodzakelijk onze visserijwetgeving te herzien naar de hedendaagse eisen die regionaal en internationaal worden gesteld.

In februari 2015 is er daarom assistentie gevraagd aan de FAO om de Surinaamse wetgeving te herzien omdat.

In oktober 2015 is door de FAO goedkeuring gegeven aan het verzoek van Suriname voor assistentie en financiering van het project:

Updating Suriname's Capture Fisheries Legal Framework”

In maart 2016 is er een inception workshop gehouden met als doel de belanghebbenden te informeren over het project en het proces dat gevold zal worden in aanloop tot de validation workshop.

Voor de uitvoering van dit project is er een legal working group bestaande uit technische deskundigen van het onderdirectoraat Visserij samengesteld. Tijdens de werkgroep vergaderingen is breedvoerig gediscussieerd over de verschillende onderwerpen waarvoor regulering noodzakelijk is met het oog op de praktijk.

Er is breedvoerig gediscussieerd over: de toepassingsgebied en doelstellingen van de wet, de efficiënte uitvoering van het vergunningenbeleid met het oog op transparantie, de binnenwaterenvisserij in het bijzonder de fuiknetvisserij in Suriname, die in het concept verder besproken wordt als visstekken, de regulering van de visserij onder toegangsovereenkomsten in Surinaamse wateren, visserij door Surinaamse vaartuigen in internationale wateren en in EEZ van andere Staten, de havenstaatmaatregelen, waarbij Suriname als havenstad functioneert alsook handhaving en sancties etc.

Er zijn ook consultaties geweest bij relevante autoriteiten en organisaties.

Met deze workshop hopen wij de belanghebbenden in de gelegenheid te stellen hun bijdrage te leveren aan het concept dat zal worden gepresenteerd en nuttige discussies op gang te brengen die tot verrijking van de visserijwetgeving zullen leiden .

Ik dank U.

Bijlage 3

Toespraak van de minister bij de opening van de 2^e Workshop

"Updating Suriname's capture fisheries legal framework"

oftewel Modernisering van de visserijwetgeving in Suriname

- de heer Raymon Van Anrooy van de FAO

- mevrouw Nienke van der Burgt-juridisch consultant
- de heer Pio Manoa
- de heer A. Ramdin – de wnd. onderdirecteur visserij
- Geachte genodigden en vertegenwoordigers van de media

Dames en heren, goedemorgen

Wij zijn erg blij u te mogen verwelkomen op deze tweede workshop "Updating Suriname's capture fisheries legal framework". Bij deze wil ik wederom aangeven hoe belangrijk deze kwestie is voor u als stakeholder en voor ons als ministerie. Een speciale welkom aan de FAO delegatie en ik hoop dat uw verblijf ook deze keer zeer aangenaam en verrijkend zal zijn, ondanks het harde werk dat u te wachten staat in de komende dagen.

Met het oog op een duurzame visserij welke wij als doelstelling hebben gesteld wil ik u allen van harte bedanken voor de bijdrage die u tot nu toe op welke wijze dan ook heb geleverd aan het concipiëren van de nieuwe visserijwet.

Gelet op de internationale en regionale eisen die worden gesteld aan de visserij zijn wij als ministerie ervan overtuigd dat de herziening van deze wet gepaard gaat met hard werken en de betrokkenheid van een groot aantal stakeholders. Ik heb begrepen dat er in de afgelopen maanden inderdaad hard is gewerkt aan een concept van de nieuwe wet, waarbij er rekening is gehouden met een scala aan issues en belangen van de diverse stakeholders.

De IOO visserijactiviteiten vormen in dit opzicht een mondiaal probleem waarmee ook ons land te kampen heeft. Als ministerie zij wij er terdege van bewust dat er vanuit de voor Suriname belangrijkste markten, met name de EU en de VS, en vanuit de internationale organisaties druk wordt gezet op kust- en havenstaten om maatregelen in te voeren ter indamming en eliminatie van deze IOO visserijactiviteiten. U kunt er verzekerd van zijn dat wij de nodige aandacht hebben voor de op te stellen National Plan of Action ter bestrijding van de IOO visserijactiviteiten en de FAO Port State Measures Agreement. Wij zijn er ook van bewust dat deze maatregelen een nationale aanpak vereisen.

Zoals u heeft kunnen vernemen heeft het ministerie in de afgelopen periode belangrijke stappen gezet om in verhoogd tempo de interactie en samenwerking met de actoren in de visserijsector te verbeteren. De oprichting van de verschillende vissersorganisaties en de in oprichting zijnde “Suriname National Fisherfolk Organization” zijn hiervan het bewijs. Wij zijn ervan overtuigd dat deze werkwijze zal bijdragen tot een meer participatief en verbeterd beheer van de visserijbronnen in het kader van de uitvoering van het Fisheries Management Plan 2014-2018.

Als ministerie kijken wij uit naar een gedegen en breed gedragen wetsproduct, waarin wij ons allen kunnen terugvinden en dat bovenal garant zal staan voor een duurzame visserij. Het ministerie heeft zich daarom gecommitteerd aan de totstandkoming van dit wettelijke raamwerk inclusief de benodigde besluiten en aanvullende maatregelen. Gelet op het bovenstaande, roep ik u allen op om goed gebruik te maken van deze gelegenheid en alle vragen te stellen en input te geven in het belang van een duurzame visserij.

Met deze woorden wens ik u vruchtbare discussies toe en verklaar ik deze workshop als te zijn geopend.

Ik dank u.

Geachte heer Soeresh Algoe Minister voor landbouw, veeteelt en visserij

Geachte heer Djoemadie Kasanmoesdiran, Directeur

Geachte heer Ashween Ramdin, onder-directeur Visserij

Dames en heren, vrienden en collegas,

Het is mij een eer u allen te verwelkomen bij deze tweede visserijwetgevings consultatie in Suriname in 2016. Ik wil u graag de vriendelijke groeten overbrengen van de subregionale coordinator van de Voedsel en Landbouw Organisatie van de Verenigde Naties (FAO), mevrouw Lystra Fletcher Paul.

Deze vergadering wordt georganiseerd door het ministerie van LVV en haar onderdirectoraat visserij samen met de FAO. Ik wil onze dank betuigen aan het ministerie en vooral aan mevrouw Parveen Amritpersad voor de hulp geboden bij het organiseren van deze vergadering.

In 2014 en begin 2015 heeft het ministerie van LVV aan FAO verzocht om technische en juridische assistentie by het moderniseren van Suriname's visserij wetgeving. Het Ministerie is van mening dat de huidige zeevisserijwet van 1980 en de visstand beschermingswet van 1961 onvoldoende mogelijkheden bieden aan de visserijsector om te groeien en het duurzaam beheer van de visstanden. De huidige wetgeving biedt de belanghebbenden in de visserij onvoldoende mogelijkheden voor effectieve deelname in de besluitvorming met betrekking tot de sector, zoals in de ecosysteem benadering voor de visserij (EAF) wordt gepromoot.

In antwoord op het verzoek heeft FAO in maart 2015 een technisch samenwerkingsproject goedgekeurd dat Suriname zal assisteren met juridisch en technisch advies voor het moderniseren van de visserijwetgeving.

Het project is niet alleen gevraagd om een overzicht te maken van huidige wetgeving en de problemen en uitdagingen m.b.t de uitvoering van de huidige wet, maar ook om te assisteren bij het maken van een nieuwe visserijwetgeving, samen met de belanghebbenden in de visserij sector en gerelateerde sectoren. Verder heeft het ministerie gevraagd om ook te helpen bij het opstellen van een nationaal actie plan voor het aanpakken van de illegale, ongemelde en ongereglementeerde visserij.

De problemen en uitdagingen binnen de visserijsector zijn in 2016 geanalyseerd tijdens de kick-off vergadering van het project, waarna een begin is gemaakt met de herziening van de visserij wetgeving.

In deze tweede consultatie hopen we overeenstemming van de belanghebbenden te bereiken op een aantal belangrijke zaken die in de wet aan bod zullen komen, zoals de bevoegdheden

van een adviesraad voor de visserij, een forum van belanghebbenden in de visserij sector, de ontwikkeling van visserijbeheersplannen, visserijovereenkomsten met andere landen en regionale visserij beheer organisaties, alsmede monitoring, control en surveillance zaken.

Zoals u allen weet is de visserijsector een van de belangrijkste economische sectoren van Suriname. Enkele duizenden mensen zijn betrokken bij de visserij en verdienen hun brood en rijst, en hopelijk meer dan dat, met het werk in de sector. De sector levert haar bijdrage aan voedzame en gezonde voeding, voedselzekerheid, maar ook aan exportinkomsten en recreatieve mogelijkheden.

In de CARICOM regio is Suriname een van de grotere visproducenten. Echter, de illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO) in de regio, welke geschat wordt op 20 tot 30 procent van de totale productie, leidt tot grote problemen. Dit betekent dat in deze regio ieder jaar zo'n 300 000 ton vis en garnalen illegaal wordt gevangen en verhandeld, welke een waarde vertegenwoordigt van 700 miljoen USD per jaar.

De illegale visvangst in de regio is dus zo'n 8 keer groter dan de totale legale visserij productie van Suriname. Dit geeft aan dat het een serieus probleem is voor de regio, en voor Suriname.

Op het moment schat de FAO dat meer dan 50% van de commercieel bevestigde visbestanden in de regio wordt overbevestigd. De Caribische regio bevindt zich daarmee in de top 5 van meest overbevestigde wateren in de Wereld. De meeste vis en ook garnalen bestanden zijn gedeeld en het beheer van deze "stocks" zoals ze genoemd worden in het Engels moet daarom gezamenlijk worden gedaan. Dit gebeurt tot op heden onvoldoende.

In de regio zijn het Caribbean Regional Fisheries Mechanism (CRFM) en de Visserij Commissie voor het Westelijk centrale deel van de Atlantische Oceaan (WECAFC) een samenwerking aangegaan om deze IOO visserij te stoppen. Er is een regionale werkgroep voor de IOO visserij opgezet die in begin maart voor het eerst heeft vergaderd. Deze werkgroep draagt bij aan het delen van informatie over IOO visserij, het bouwen van capaciteit voor de aanpak van visserij, alsmede de introductie van nieuwe technologie, en het opzetten van een regionaal register van vissersschepen. Het is de bedoeling dat later dit jaar de werkgroep een regionaal plan van aanpak voor de IOO visserij opstelt, welke volgend jaar door de CARICOM COTED en WECAFC zal worden goedgekeurd, zodat regionale uitvoering kan plaatsvinden.

IOO-visserij zal verder toenemen en creëert het een neerwaartse spiraal van geweld en mislukking van visserij management en visbestandsbeheer, als er geen harde maatregelen worden getroffen.

Internationaal zijn er vele inspanningen gedaan om de IOO-visserij te stoppen. Ik herhaal hier wat ik vorig jaar al heb aangegeven. Suriname zou kunnen profiteren van deelname in deze inspanningen en overeenkomsten, die onder andere omvatten:

1. De ratificatie van de Visbestanden overeenkomst van de Verenigde Naties (UN Fish stocks Agreement) van 1995
2. De ratificatie van de FAO overeenkomst om de naleving van de internationale instandhoudings- en beheersmaatregelen door vissersvaartuigen op de volle zee te bevorderen (FAO compliance agreement) van 1993
3. De bekrachtiging van de 2009 FAO-overeenkomst inzake havenstaatmaatregelen (Port State Measures Agreement) ter voorkoming, ontmoediging en beëindiging van de illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij.
4. Het lidmaatschap van de Internationale Commissie voor de Instandhouding van de Atlantische Tonijn visbestanden (ICCAT).

Ratificatie van deze instrumenten geeft het juiste signaal af aan de wereld dat Suriname geeft om het duurzaam beheer van de visstand, meedoet in de wereldwijde strijd tegen IOO visserij, en zorgt er tevens voor dat de vangsten van Suriname's vissersvloot legaal zijn en kunnen worden verhandeld.

Op dit moment zijn bijvoorbeeld Suriname's tonijn vangsten semi-legaal omdat het land geen lid is van ICCAT, en zijn de export mogelijkheden daarom beperkt.

7 CARICOM landen hebben de FAO overeenkomst inzake havenstaat maatregelen al ondertekend. Suriname, met een van de beste en meest belangrijke havens in het gebied heeft dit nog niet gedaan. Het zou daarom mooi zijn als Suriname zich zou aansluiten bij de buurlanden om zo samen het lossen van illegaal gevangen vis in de havens van Suriname te voorkomen.

De voedsel en landbouw organisatie van de Verenigde Naties is bereid Suriname te ondersteunen in het wetgevingsproces en bij het proces om de verschillende internationale verdragen te ondertekenen en uit te voeren. Wij zullen echter uw advies, hulp en informatie in deze processen hard nodig hebben, aangezien u het zult zijn die de vruchten van een nieuwe visserij wet en regelgeving zal kunnen plukken. De nieuwe wetgeving en internationale verdragen zullen niet alleen tot voordelen leiden, maar zullen ook plichten en verantwoordelijkheden met zich meebrengen.

Deze consultatie is belangrijk voor de toekomst van de visserij sector. Het woord is deze dagen aan U. FAO heeft alleen een adviserende rol, maar u heeft de leiding en beslist.

Mijn FAO collega's en ikzelf wensen u bij deze belangrijke tweede consultatie veel succes en hopen dat de discussies vandaag en morgen zullen helpen bij het ontwikkelen en verbeteren van de duurzaamheid en de groei van de visserijsector in Suriname.

Dank u.

Bijlage 5 Presentatie werkgroep: Marktgerelateerd

IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
65	Navolging van de principes, rechten en verantwoordelijkheden op het gebied van vis handel die zijn opgesteld door de Wereld Handelsorganisatie (WTO)							
66	Maatregelen om te voorkomen dat IOO vis kan worden verhandelt of geïmporteerd	1. IOO Certificaat voor export naar EU 2. Geen maatregelen tav import IOO, wel gezondheid certificering controle	Pervenentie en bestrijding van IOO	Ja	1. Boetes en intrekking vergunningen bij overtredingen(IOO)	Ja	Ja	Nee

67	Ervoor zorgen dat de handels gerelateerde maatregelen transparant zijn en in overeenstemming met internationale verdragen	1. Hebben lidmaatschap van de WTO en deze zijn transparant. 2.Huidige vangst Certificaat van de Eu is niet in strijd WTO en het is transparant	Handhaving controle en regulering	Ja	Meldingsplicht	Ja	Ja	Nee
68	Goedkeuring en uitvoering van handels maatregelen die door regionale visserij organisaties zijn genomen	1. Wel goedkeuring en uitvoering van regionale organisaties zoals: ICCAT, CRFM,EU(Frans Guyana)	Commiment door alle lidstaten aan de regelgeving	Ja	Druk uitoefenen door in regionaal of bilateraal verband	Ja	Ja	Nee
69	Gebruik van vangst documentatie en certificering	Vangst certificaten zijn aanwezig voor export	Aanvullen van vangst certificaat met andere documentatie van logboeken	Ja	Trainingen	Ja	Ja	Nee
IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij

70	Toepassing van handel gerelateerde maatregelen gericht op bepaalde visbestanden of vissoorten							
71	Verbeteren van de informatie beschikbaarheid over de plaats van vangst van de vis (traceerbaarheid)							
72	Assisteer andere staten met het voorkomen van handel in IOO gevangen vis							
73	Bevorder de kennis onder belanghebbenden in de visserij over de negatieve effecten van IOO visserij							
IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij

74	Bevorder de kennis onder vissers over bedrijven die betrokken zijn bij IOO visserij en IOO in de visketen							
75	Gebruik het Harmonized commodity description and coding System (HS codes) voor visserij producten							
76	Gebruik gestandaardiseerde certificering en andere benodigde procedures voor handel in visserij producten							

Werkgroep: Havenstaat

IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
--------------	-----------	------------------	-------------------	--------------------------	-----------------	-----------------------------	-----------------	----------------

52	Gebruik van havenstaat maatregelen	Wordt nog niet gedaan	toetreden tot IOPA	eliminieren van IUU fishing	toetreden en implementeren in nat. wetgeving	nee	ja	nee
54	Toestemming om de haven binnen te gaan in het geval van "force majeure"	Wordt gedaan	Moet ten alle tijde gedaan worden	Ja	Diverse autoriteiten dienen regelmatig met elkaar af te stemmen	ja	ja	ja
55	Tijdig verzoek aan schepen die de haven willen bezoeken om de benodigde informatie aan te leveren	Gebeurt niet optimaal maar er is wel een meldplicht voor zeeschepen en anders schepen beneden 50 grt	Alle zee- en kustvisserij schepen dienen te melden bij de MAS wanneer zij uit- en binnenvaren	Ordering en regulering van vissersvaartuigen op onze waterwegen	Meldplicht instellen en communiceren naar de relevante autoriteiten en vertegenwoordigers van vissers	nee	ja	nee
56	Weigering van toegang tot de haven in het geval van schepen die zijn betrokken bij IOO visserij	Nog niet	Regelgeving maken en waarnodig aanscherpen	het imago van Suriname wordt aangetast en IOO visserij benadeelt Suriname	Regelgeving maken en versterking controle mechanisme	nee	ja	nee

57	Publicatie van havens die buitenlandse vissersschepen mogen aandoen	Alleen Cevihas	LVV belasten met de publicatie	Ordering en regulering	LVV de informatie regelmatig updaten en publiceren. Monitoring	nee	ja	nee
IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
58	Verzamelen van belangrijke informatie en deze delen met de vlagstaat en regionale visserij organisatie.	Wordt nog niet gedaan	dat het gebeurd	Suriname krijgt regionale erkenning. Doel en strekking van de IOPA wordt nageleefd	Training en capacity building. Database en procedures opzetten	nee	ja	nee
59	Rapportage van inspectie resultaten en het delen daarvan met de vlagstaat	Wordt nog niet gedaan	dat het gebeurd	Suriname krijgt regionale erkenning. Doel en strekking van de IOPA wordt nageleefd	Training en capacity building. Database en procedures opzetten	nee	ja	nee
61	Ontwikkeling en publicatie van de procedures voor havenstaat controle	Er is nog niet	dat het gebeurd	Regulering, ordering en versterking van de visserij sector	technische assistentie vanuit de regio en nationale awareness opstarten	nee	ja	nee

IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevantie voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
62	Harmonisering van havenstaat maatregelen met andere staten (NB onder het havenstaat maatregelen verdrag)	In proces	proces finaliseren	hoog	Afstemming tussen LVV en relevante actoren	nee	ja	nee
63	Havenstaat maatregelen ontwikkeling en toepassing binnen een of meerdere regionale visserij organisaties	Nog niet	toetreden tot RFMO	medium	Overleg met relevante actoren en stakeholders	nee	ja	nee
64	Versterking van de samenwerking tussen havenstaten, vooral op het gebied van informatie uitwisseling	Nog niet	Gewenst	medium	Afstemming tussen LVV en relevante actoren	nee	ja	nee

Werkgroep: Vlaggestaat

IPOA artike l	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevanti e voor Surinam e	Benodigde actie	Kleinschalige/ku st visserij	Oceaa n visseri j	Sport visseri j
	Registratie van vissersschepen							
34	Ervoor zorgen dat vissersschepen die de vlag van Suriname dragen niet betrokken zijn bij IOO visserij	huidige maatregelen ontoereikend	continu traceren van de activiteiten van alle boten	hoog	strengere controle, ook op zee (kustwacht), sactie systeem	X	X	
35	Voordat registratie plaatsheeft er zeker van zijn dat het vissersschip kan worden controleert	opvraag informatie status vh vaartuig, schip wordt gecontroleerd	verleden van het schip wordt ook nagetrokken, alsook de eigenaar	hoog	meer achtergrondinfo van het vaartuig moeten beschikbaar worden	X	X	

36	Vermijden van het registreren/vlaggen van schepen met een IOO visserij historie	er wordt geen IOO lijst opgevraagd	betere achtergrondcontrole van de vaartuigen	hoog	opvraag IOO lijst bij internationale organisatie	X	X	
37	Het nemen van maatregelen dat gecharterde schepen niet betrokken zijn in IOO visserij	geen maatregelen om na te gaan of charter schepen betrokken zijn (geweest) in IOO	achtergrond van charterschepen is gekend	hoog	achtergrond natrekken voor het charteren	X	X	
38	Gebruik van maatregelen tegen het omvlaggen van vissersschepen	geen maatregelen tegen het omvlaggen	geen extra maatregelen, tenzij verdachte situaties (bv. frequent omvlaggen)	medium - laag	maatregelen nemen in verdachte situaties (bv. frequent omvlaggen)	X	X	
39	Vermijden van "flag hopping"	het wordt niet vermeden	vermijden van flag hopping	hoog	policy regels om flag hopping te voorkomen	X	X	
IPOA artikel 1	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevante voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij

40	Samenwerking tussen de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor scheepsregistratie en visserij toestemming	Het is beter dan het was. Gaat de goede kant op maar kan nog steeds beter	Samewerking voor controles tussen MAS en Visserijdienst	Hoog	Verdere optimalisering van communicatie en gezamenlijke controle tussen MAS en Visserijdienst	X	X	
41	Registreer een visserschip alleen als er bereidheid is het schip te laten vissen in de EEZ , toestemming is van een kust staat of onder controle staat van een vlagstaat	Enkel schepen die de intentie hebben te gaan vissen worden geregistreerd als visserschip - er moet eerst goedkeuring zijn van LVV	Enkel schepen die de intentie hebben te gaan vissen worden geregistreerd als visserschip - er moet eerst goedkeuring zijn van LVV	hoog	huidige procedure aanhouden	X	X	
	Record/register van vissersschepen							
42	Beheer van een register van alle vissersschepen die toestemming hebben onder de vlag van Suriname te vissen	er is een register	register behouden	hoog	registeren behouden en updaten	X	X	

43	Beheer van een register van vissersschepen die geen toestemming hebben om buiten de EEZ te opereren	geen enkel schip mag buiten de EEZ - er is maar 1 register, zie 42	er is een register met boten die binnen/buiten de EEZ mogen zitten	hoog	een register maken met boten die WEL buiten de EEZ mogen		X	
	Toestemming om te vissen							

44	Maatregelen dat een visserschip kan alleen vissen in overeenstemming met de toestemming verkregen	Er is controle op het naleven van de vergunningsvoorwaarden (VMS, inspectie van vistuig, etc.)	Meer controle uitvoeren op het naleven van de vergunningsvoorwaarden, ook op zee (boarding door kustwacht)	hoog	Meer visserijinspecties, ook op zee	X	X	
45	Maatregelen dat ieder visserschip dat de vlag van Suriname draagt zal een toestemming hebben om te vissen	Maatregelen zijn al in place	Maatregelen behouden	hoog	Maatregelen behouden	X	X	

46	Vissersschepen onder Suriname 's vlag zullen de toestemming om te vissen aan boord hebben	Maatregelen zijn al in place	Maatregelen behouden, maar meer controle is nodig	hoog	Meer controle op het bezit van de originele vergunning aan boord	X	X	
IPOA artikel	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevante voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
47	Toestemming om te vissen is gerelateerd aan:							

47.1	Het aan boord hebben van een operationeel VMS	Alle kust en zeevaartuigen moeten VMS hebben	Behoud van VMS	hoog	Meer controle op VMS	X	X	
47.2	De aanlevering van vangst en effort gegevens	Het is verplicht de gegevens aan te leveren	Betere aanlevering van de gegevens	hoog	Betere aanlevering van de gegevens	X	X	
47.3	De rapportage en informatie over transshipment	Officieel is er geen transshipment	Betere rapportage over transshipment	hoog	Betere rapportage over transshipment		X	

47.4	Het gebruik van observers aan boord	Observers zijn met pensioen	Minimaal zes observers bij LVV	hoog	Nieuwe observers aantrekken en opleiden	X	X	
47.5	Het gebruik van logboeken	Logboek is verplicht bij alle industriële visserij	Logboeken (lieft elektronisch) voor de volledige visserij	hoog	Betere logboeksystemen	X	X	
47.6	Toepassing en van navigatie apparatuur	Navigatie apparatuur verplicht	Navigatie apparatuur moet worden geoptimaliseerd	hoog	Navigatie apparatuur moet worden geoptimaliseerd	X	X	
47.7	Toepassing van de maritieme veiligheid en milieu verdragen	Ratificatie van int. verdragen, maar nog niet allemaal omgezet naar nationale wetgeving	Alle verdragen omzetten in nationale wetgeving	hoog	Alle verdragen omzetten in nationale wetgeving		X	
47.8	Toepassing van de juiste markering van de schepen voor identificatie doeleinden	Probleem voor kustvaartuigen, nummers niet permanent bevestigd	Permanente markering voor alle vaartuigen	hoog	Oplossing voor de markering van kustvaartuigen	X		

47.1	Toepassing van het Unique vessel identification (UVI) nummer	Toegepast via VMS	Alle boten hebben VMS	hoog	Alle boten voorzien van VMS (+ uniek beacon)	X	X	
IPOA artikel 1	Maatregel	Huidige situatie	Gewenste situatie	relevante voor Suriname	Benodigde actie	Kleinschalige/kust visserij	Oceaan visserij	Sport visserij
48	Ervoor zorgen dat bevoorrading van IOO vissersschepen niet kan plaatsvinden	Het is verboden bij wet	Meer controle	hoog	Meer controle	X	X	
49	Ervoor zorgen dat transshipment op zee alleen gebeurt met toestemming van de autoriteiten							
50	Ervoor zorgen dat de vangst en transshipment informatie van schepen die de Surinaamse vlag dragen beschikbaar is							

Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij:

Name: P. Amritpersad
E-mail: parveenamritpersad@gmail.com
Contact: 8637090

Name: A. Chotkan
E-mail: a_chotkan@hotmail.com
Contact: 8625587

Name: R. Asraf
E-mail: radjes_asraf@yahoo.com
Contact: 8516970

Name: M. Wirjodirjo
E-Mail: murielwirjodirjo@yahoo.com
Contact: 8505431

Name: Y. Babb- Echteid
E-mail: babbyolanda@yahoo.com
Contact: 08776329

Name: M. Yspol
E-mail: marioyspola@gmail.com
Contact: 8819951

Name: Z. Arjune
E-mail: zjindra@gmail.com
Contact: 8668301

Name: G. Draaibas
E-mail: gracedraaibas@gmail.com
Contact: 8676712

Name: G. Poeran
E-mail: gaushpoeran@gmail.com
Contact: 8934954

Extern

Name: T. Willems
Consultant Suriname REBYC 2 LAC-Projekt
E-mail: tomas.willems@fao.org
Contact: 8679199

Name: P. Meeremans
Ass.consultant Suriname -WWF project
E-mail: pmeeremans@yahoo.com
Contact: 8249029

Het Viskeuringsinstituut (VKI)

Name: Juliette Colli
E-mail: viskeuringsinstituut@gmail.com
Contact: 568162

Vaste commissie voor LVV in DNA:

Name: Asadang W
E-mail: wasadang@dna.sr Contact:
8638655

Voedsel en Landbouw organisatie van de Verenigde Naties (FAO)

Name: Raymon Van Anrooy E-mail:
raymon.vananrooy@fao.org Contact:

Name: Nienke van der Burgt E-mail:
nienke.vanderburgt@milieu.be
Contact:

Name: Pio Manoa E-mail:
pio.manoa@fao.org
Contact:

Overige Ministeries:

Ministerie van Arbeid

Naam: John Courtar
Email adres: john.courtar@atm.gov.sr
Mobiël: 8611101

Naam: S. Soekhradj
Email adres: sinatrasoekradj@gmail.com
Contact: 8518629

Ministerie van Justitie en Politie

Name: D. Karijadrana
Email adres: sur_luc@yahoo.com
Mobiël: 8723050

Ministerie van Handel & Industrie

Name: J. Djasman
Email adres: Jean.djasman@minhi.gov.sr
Mobiël: 8557617

Ministerie van Buitenlandse zaken

Name: A. Tojosemito
E-mail: armilia2007@yahoo.com
Contact: 8547951

Ministerie van Binnenlandse zaken:

Kustwacht

Name: R. Manohar
E-mail: sr_manohar@hotmail.com
Contact: 8600676

Name: R. Bhola
E-mail: vishamia@hotmail.com Contact:
8573722

Ministerie van Defensie

Name: W. Aminta
E-mail: amintawendy@hotmail.com
Contact: 8761282

Marine

Name: J.Ebeciliodie E-mail:
Contact: 8914142

Ministerie van Financiën

Name: R. Belliot
E-mail: remybelliot@hotmail.com
Contact: 87344400

Name: C. Artoebi E-mail:
cherryl.martosoewito@finance.gov.sr
Contact: 8857679

Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

Name: L. Gemerts
E-mail: lgemerts@mas.sr
Contact: 8855611

Name: R. Fung A Loi
E-mail: rfungaloi@mas.sr Contact:
8705620

Anton de Kom Universiteit Suriname:

Name: H. Bhagwandin
E-mail: henk.bhagwandin@uvs.edu
Contact: 8924682

Centrale Visaanvoer Haven Suriname
N.V.(CEVIHAS N.V.)

Name: Bonse
E-mail: w.bonse@cevihas.com Contact:
8500089

Vertegenwoordigers van vissersorganisaties, vangst- en verwerkingsmaatschappijen

Name: U. Karg
(Fungerend voorzitter van de Surinaamse
Seafood Associatie (SSA)
Directeur SUVVEB N.V
E-mail: udokarg@gmail.com
Contact: 8806436

Name: Jude Jagroop
Heiploeg suriname E-mail:
jude@heiploegsuriname.com
Contact:

Name: W. Van Eer
Heiploeg Suriname

E-mail: hrm@heiploegsuriname.com
Contact: 7470215

Name: R. Bhaggoe
Surinam American Industries LTD
(SAIL)
E-mail address:
Contact: 8520170

Name: H. Tawjoeram
Surinam American Industries LTD (Sail)
E-mail: haidy.sailmarketing@gmail.com
Contact: 474017

Name: Rathipal A
E-mail: angeliquerathipal@hotmail.com
Contact: 8838696

Name: Lieveld R
E-mail: reneblieveld@hotmail.com
Contact: 882749

Vissers cooperatie Galibi

Name: B. Pane
Contact: 7106938

Name: Kajoeramarie I
Contact: 8207894

Name: Aloema V
E-mail: shiritjo@hotmail.com Contact:
824402

Visserscoöperatie Boskamp

Name: F. Leidsman
E-mail: loveup_20@hotmail.com
Contact: 8783621

Name: R. Setropawiro
Contact: 8643553

Visserscoöperatie Coronie

Name: Molly Wilgo Contact:
8826748

Name: Mora Delano Contact:
7225876

Visserscoöperatie Nickerie

Name: R. Sewpersad Contact:
8620947

Instituten/Organisaties Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname (NIMOS)

Name: S. Murg
E-mail: smurg@nimos.org Contact:
8859647

Conservation International

Name: Els van Lavieren
E-mail: elsvanlavieren@gmail.com
Contact: 8889357
Adres: Kromme Elleboogstraat 20

World Wildlife Fund

Name: M. Hiwat
E-mail: mhiwat@wwf.sr Contact:
8806780

Federatie van Surinaamse Agrariërs

Name: P. Sewdien
Email: namoona@sr.net
Contact: 8888566

Sport-jagers en vissers vereniging Suriname Name:

Soekhan R.
E-mail: info@visseninsuriname.nl
Contact: 8122272